

KARTA KURSU

Nazwa	Geografia regionalna Europy
Nazwa w j. ang.	Regional geography of Europe

Koordynator	dr hab. Sławomir Kurek, prof. UP	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Sławomir Kurek, prof. UP
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Po zakończeniu kursu student jest w stanie scharakteryzować zróżnicowanie regionalne Europy w zakresie środowiska przyrodniczego, zjawisk i procesów ludnościowych oraz zagadnień politycznych i gospodarczych. Potrafi zidentyfikować i zinterpretować zależności pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych krajów i regionów Europy. Kurs w j. polskim.

Warunki wstępne

Wiedza	Charakteryzuje zróżnicowanie głównych regionów świata w zakresie środowiska przyrodniczego, zjawisk i procesów ludnościowych oraz zagadnień politycznych i gospodarczych.
Umiejętności	Identyfikuje i interpretuje zależności pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych regionów świata.
Kursy	-

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	W01 Rozpoznaje obiekty fizycznogeograficzne, polityczno-administracyjne oraz społeczno-gospodarcze na mapie Europy	K_WG03
	W02 Charakteryzuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego, zjawisk i procesów ludnościowych oraz zagadnień politycznych i gospodarczych w Europie w ujęciu regionalnym	K_WG06, K_WG07, K_WK01

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Interpretuje zależności pomiędzy różnymi elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych państw i regionów.	K_UW01, K_UW02, K_UW03
	U02 Analizuje przestrzenne zróżnicowanie rozwoju społeczno-gospodarczego Europy i określa czynniki i konsekwencje tego zróżnicowania	K_UW01, K_UW02, K_UW04

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Dąży do pogłębienia wiedzy na temat wybranych krajów i regionów Europy	K_KK01. K_KK02, K_KR01

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15											
	Egzamin											

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń, student musi wykonać projekt indywidualny

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X		X				X	
W02						X		X				X	
U01						X		X				X	
U02						X		X				X	
K01						X		X					

Kryteria oceny

Zaliczenie uzyskuje student, który uzyskał pozytywną ocenę z egzaminu pisemnego (przynajmniej 51% poprawnych odpowiedzi)

Uwagi

brak

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:

1. Zróżnicowanie podziałów regionalnych w Europie.
2. Podział polityczny Europy i terytoria zależne.
3. Charakterystyka środowiska geograficznego wybranych krajów Europy Zachodniej: Niemcy, Francja, Kraje Alpejskie, Kraje Beneluksu. Zróżnicowanie środowiska przyrodniczego w wybranych krajach regionu i jego wpływ na działalność gospodarczą człowieka. Wybrane problemy demograficzne regionu Europy Zachodniej (spadek dzietności, proces starzenia się ludności, depopulacja, kierunki i natężenie migracji) i zróżnicowanie struktur społecznych (struktura językowa, wyznaniowa, struktura etniczna). Procesy urbanizacji. Regionalne zróżnicowanie struktur gospodarczych.
4. Charakterystyka środowiska geograficznego wybranych krajów Europy Północnej (kraje nordyckie i Wielka Brytania). Zróżnicowanie środowiska przyrodniczego w wybranych krajach regionu i jego wpływ na działalność gospodarczą człowieka. Wybrane problemy społeczno-demograficzne i gospodarcze w ujęciu regionalnym.
5. Charakterystyka środowiska geograficznego wybranych krajów Europy Południowej (Hiszpania, Wochy, kraje bałkańskie). Zróżnicowanie środowiska przyrodniczego w wybranych krajach regionu i jego wpływ na działalność gospodarczą człowieka. Znaczenie turystyki w rozwoju regionu. Zróżnicowanie problemów społeczno-demograficznych i gospodarczych

6. Charakterystyka środowiska geograficznego wybranych krajów Europy Wschodniej (kraje bałtyckie, kraje wyszehradzkie, kraje czarnomorskie). Problemy społeczno-demograficzne i gospodarcze w wyniku transformacji społeczno-gospodarczej. Wpływ akcesji do Unii Europejskiej na rozwój ekonomiczny państw regionu.
7. Regionalne zróżnicowanie procesów i struktur demograficznych oraz wybranych zjawisk gospodarczych w ujęciu regionów statystycznych NUTS (dynamika zaludnienia, ruch naturalny i wędrownicy ludności, struktura wieku, rolnictwo, przemysł, usługi – transport, turystyka).

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

NUTS region, regional disparities, regionalization, population development, mineral resources, natural environment, agriculture, industry, services

Wykaz literatury podstawowej

1. Fierla I., 2011, Geografia ekonomiczna Unii Europejskiej, PWE Warszawa.
2. Makowski J., 2008, Geografia Unii Europejskiej, PWN Warszawa.
3. Przeglądowy Atlas Świata, Europa, cz. 1 i 2, FOGRA.
4. Szul R., 2013. Regionalizm w Europie. Czynniki i ewolucja. Studia regionalne, nr 12, s. 107-134.
5. Kurek S., 2010, Przestrzenne zróżnicowanie poziomu rozwoju regionalnego w Unii Europejskiej w świetle wybranych mierników, Prace Komisji Geografii Przemysłu Nr 16, s. 87-103. <http://www.prace-kgp.up.krakow.pl/pdf/ptg16/kurek16.pdf>

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Dorocki S., 2015, Struktury regionalne Francji, Wyd. Naukowe UP.
2. Dorocki S., 2008, Kształtowanie się regionów przemysłowych Francji, Prace Komisji Geografii Przemysłu nr 10, s. 45-54.
3. Dorocki S., Jastrzębski J. P., 2012, Regionalne zróżnicowanie biotechnologii w Europie, Prace Geografii Przemysłu nr 20, s. 67-94.
4. EUROSTAT, 2020, Population structure and ageing. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_structure_and_ageing#The_share_of_elderly_people_continues_to_increase
5. EUROSTAT, 2020, Migration and migrant population statistics, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics#Migration_flows:_Immigration_to_the_EU-27_from_non-member_countries_was_2.4_million_in_2018
6. Kurek S., Waclawik P., 2013. Zróżnicowanie zagranicznej turystyki przyjazdowej w Unii

Europejskiej w czasach kryzysu gospodarczego [w:] Ziolo Z., Rachwał T. (red.), Wybrane problemy rozwoju usług turystycznych, Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego, 20, 9-24.

7. Kurek S., Lange M., 2012, Urbanisation and changes in fertility pattern in Poland and in the selected countries of Western and Southern Europe, Bulletin of Geography, Socio-economic Series, vol. 17, 77-85, DOI 10.2478/v10089-012-0008-2

8. Mielcarek P., 2007, Czynniki rozwoju przemysłu wysokiej techniki w Bawarii, Czasopismo geograficzne vol. 78, z. 3, s. 196-212.

9. Poczta W., Kołodziejczak M., Społeczno-ekonomiczne zróżnicowanie regionalne rolnictwa w Unii Europejskiej, Journal of Agrobusiness and Rural Development, z. 1 (7), s. 1-16, <http://www.jard.edu.pl/tom7/zeszyt1/>

10. Rachwał T., Wiedermann K., Kilar W., 2009, Rola przemysłu w gospodarce układów regionalnych Unii Europejskiej, Prace Komisji Geografii Przemysłu nr 14, s. 31-42, http://www.prace-kgp.up.krakow.pl/pdf/ptg14/rachwal_wiedermann_kilar14.pdf

11. Szymańska D., 2010, Kryzys demograficzny w Rosji [w:] Przekształcenia struktur regionalnych – aspekty społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze, S. Ciok, P. Migoń (red.), 2010, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, s. 145-154. http://www.geogr.uni.wroc.pl/Jubileusz/Daniela_Szymanska.pdf

12. Szymańska D., Środa-Murawska S., Świdarska K., Adamiak Cz., 2009, Internal migration in Germany in 1990 and 2005, Bulletin of Geography vol. 12., s. 109-120. http://www.bulletinofgeography.umk.pl/12_2009/07_szymanska-2.pdf

13. Środa-Murawska S., 2013, Przestrzenne zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Niemiec [w:] Woźniak M. G. (red.), Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy, Nr. 31, Rzeszów: Uniwersytet Rzeszowski. <http://www.home.umk.pl/~stefi/Niemcyrozwoj2013.pdf>

14. Walford N., Kurek S. (2016). Outworking of the second demographic transition : national trends and regional patterns of fertility change in Poland, England and Wales 2002-2012. Population, Space and Place, Volume 22, Issue 6, August 2016, Pages: 508–525, Article first published online: 21 May 2015, DOI: 10.1002/psp.1936.

15. Wójtowicz M., Obcokrajowcy w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej wybranych miast niemieckich [w:] Przekształcenia regionalnych struktur funkcjonalno-przestrzennych. Europa bez granic – nowe wyzwania, Uniwersytet Wrocławski, s. 231-239. http://www.geogr.uni.wroc.pl/wydawnictwa/rozprawy_03.pdf

16. Bański J., 2008. Polska i Europa Środkowo-Wschodnia w koncepcjach podziału Europy, [w:] Eberhardt P. (red.), Problematyka geopolityczna ziem polskich, Prace Geograficzne 218, IGIPZ PAN, Warszawa, s. 121-134.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2